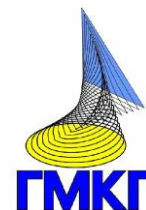

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Геометричне моделювання в конструюванні технічних об'єктів

Шифр та назва спеціальності
122 – Комп'ютерні науки

Інститут
ННІ Комп'ютерного моделювання, прикладної фізики та математики

Освітня програма
Комп'ютерні науки. Моделювання, проектування та комп'ютерна графіка

Кафедра
«Геометричне моделювання та комп'ютерна графіка» (163)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Профільований пакет 3, Вибіркова

Семестр
4

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Гаврилюк Юрій Романович

Yurii.Havryliuk@khpi.edu.ua

Кандидат технічних наук, доцент

Автор понад 80 наукових та навчально-методичних праць. Лектор з дисциплін: «Геометричне моделювання в конструюванні технічних об'єктів», «Розробка інтерфейсів та протипування з Figma» та «Моделювання реалістичних об'єктів в CAD системах»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними та практичними основами методів проектування та конструювання, конструктивно-геометричного мислення, здібностей до аналізу двомірних та просторових форм на основі поглиблених знань однієї з сучасних систем автоматизованого проектування AutoCAD.

Мета та цілі дисципліни

Розвиток практичних навичок конструювання та побудови двомірних та тримірних зображень технічних об'єктів, конструктивно-геометричного мислення, здібностей до аналізу просторових форм на основі креслеників об'єктів, навичок до геометричного моделювання об'єктів, читання та виконання різноманітних машинобудівних креслеників.

Формат занять

Лекції, лабораторні заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Здатність вирішувати інженерні задачі в галузі моделювання з урахуванням всіх аспектів розробки, проектування, виробництва, експлуатації та модернізації технічних об'єктів та систем.

Результати навчання

ПР19: Застосовувати знання та навички в галузі комп'ютерної графіки та обчислювальних технологій для геометричного моделювання складних технічних об'єктів, процесів і систем та розробки алгоритмів, які дозволяють створювати високоякісну комп'ютерну анімацію та здійснювати рендерінг.

ПР22: Застосовувати знання та навички у сфері проектування та реалізації графічного інтерфейсу користувача довольного рівня складності та сучасних застосунків з обробки та аналізу графічної інформації

Навички конструювання з використанням інформаційних та комунікаційних технологій, прикладних та спеціалізованих програмних продуктів для вирішення задач проектування та конструювання технічних об'єктів. Вміння визначати та ідентифікувати типові тримірні тіла, типи креслеників та технічних об'єктів.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., лабораторні роботи – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на наступні дисципліни: Аналітична геометрія, Нарисна геометрія та комп'ютерна графіка.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться з використанням мультимедійних технологій, де використовуються демонстраційно-ілюстративний підхід, аналіз конкретних прикладів, систематизація та узагальнення теоретичних концепцій. На лабораторних заняттях використовуються частково-пошуковий метод та метод дискусій, акцентується увага на застосуванні практичних задач з предмету в галузі комп'ютерних наук.

На лабораторних роботах використовується студентська версія AutoCAD.

Навчальні матеріали доступні студентам на Microsoft OneDrive.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Життєвий цикл технічних об'єктів.

Тема 2. Принципи проектування технічних об'єктів.

Тема 3. Типи креслеників. Формати. 3D друк.

Тема 4. Класифікація деталей. Аксонометрія. Системи координат.

Тема 5. Основи конструювання. Функціональність. Технологічність.

Тема 6. Геометричні моделі.

Тема 7. Типові тримірні тіла.

Тема 8. Управління проектами Waterfall, Lean та Agile (Scrum, Kanban).

Тема 9. Інтерфейс програми AutoCAD.

Тема 10. Прості команди креслення програми AutoCAD.

Тема 11. Складні команди креслення програми AutoCAD.

Тема 12. Команди редагування програми AutoCAD.

Тема 13. Способи побудови плоских контурів.

Тема 14. Способи побудови деталі витискуванням.

Тема 15. Способи побудови деталі обертанням.

Тема 16. Способи побудови корпусних деталей.

Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом.

Теми лабораторних робіт

Лабораторна робота 1. Побудова плоского контуру «прокладка».

Лабораторна робота 2. Побудова плоского контуру «кришка».

Лабораторна робота 3. Побудова плоского контуру «пластина».

Лабораторна робота 4. Побудова об'ємної моделі «деталь-витискання».

Лабораторна робота 5. Побудова об'ємної моделі «деталь-обертання».

Лабораторна робота 6. Побудова об'ємної моделі «деталь-корпус».

Самостійна робота

Самостійна робота студента передбачає наступні компоненти:

- 1 Опрацювання лекційного матеріалу
- 2 Підготовка до лабораторних занять
- 3 Самостійне вивчення тем та питань лекційних занять
- 4 Виконання розрахунково-графічної роботи.

Розрахунково-графічне завдання включає:

- 1 Побудова плоского контуру «прокладка».
- 2 Побудова плоского контуру «кришка».
- 3 Побудова плоского контуру «пластина».
- 4 Побудова об'ємної моделі «деталь-витискання».
- 5 Побудова об'ємної моделі «деталь-обертання».
- 6 Побудова об'ємної моделі «деталь-корпус».

Література та навчальні матеріали

Основна література:

- 1 Інженерна комп'ютерна графіка : підручник / Р. А. Шмиг, В. М. Боярчук, І. М. Добрянський, В. М. Барабаш ; за заг. ред. Р. А. Шмига. – Львів : Український бестселер, 2012. – 600 с.
- 2 Бойко А. П. Комп'ютерне моделювання в середовищі AUTOCAD. Частина 1. Геометричне та проєкційне креслення : навч. посіб. / А. П. Бойко. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. – 116 с.
- 3 Шоман О.В. Основи інженерної графіки та геометричного моделювання в середовищі AutoCAD : навч. посібник / О. В. Шоман. - Харків : НТУ "ХПІ", 2014. - 288 с.
- 4 Михайленко В.Є., Ванін В.В., Ковальов С.М. Інженерна та комп'ютерна графіка. Підручник. – За ред. В.Є. Михайленка. – 5-е вид. – Київ: Каравела, 2010. – 360 с. – ISBN 978-966-8019-19-9.
- 5 А.Ф. Кириченко "Теоретичні основи інженерної графіки". Харків, 2002.
- 6 Інженерна та комп'ютерна графіка: Підручник (Михайленко В.Є., Найдиш В.М., Підкоритов А.М., Скидан І.А.; За ред. Михайленка В.Є.) - К.: Вища шк., 2000. - 342 с.
- 7 Ванін В.В., Перевертун В.В., Надкернична Т.М., Власюк Г.Г., Інженерна графіка.- Видавнича група ВНУ, 2009.- 400 с.: іл.

Додаткова література:

- 1 Побудова плоского контуру. Методичні вказівки до лабораторних занять та самостійної роботи з дисципліни "Геометричне моделювання в конструюванні технічних об'єктів" для студентів спеціальностей «Комп'ютерні науки» / упоряд. В.О. Бережний, Є.М. Сівак. – Харків: НТУ "ХПІ", 2019 – 25 с.
- 2 Побудова об'ємної моделі. Методичні вказівки до лабораторних занять та самостійної роботи з дисципліни "Геометричне моделювання в конструюванні технічних об'єктів" для студентів спеціальностей «Комп'ютерні науки» / упоряд. В.О. Бережний, Є.М. Сівак, М.В. Матюшенко – Харків: НТУ "ХПІ", 2019 – 40 с.
- 3 Конспект лекцій до курсу.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Оцінка з дисципліни складається із наступних компонентів:

1. Лабораторні роботи - 50 балів
2. Індивідуальне завдання - 20 балів
3. Іспит - 30 балів

Сумарний бал - 100 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

28.08.2023

Завідувачка кафедри
Ольга ШОМАН

28.08.2023

Гарант ОП
Оксана ТАТАРІНОВА